

PRIJETNJA KLANJEM I „KLANJE“ ZAKONOM

Vrhunac pravnog nasilja nad liječnicima u Hrvatskoj predstavlja Zakon o reprezentativnosti udruga poslodavaca i sindikata. Među liječnicima kolokvijalno nazvan „Mirandov zakon“ prema prof. dr. sc. Mirandu Mrsiću, bivšem ministru rada i mirovinskog sustava u vladi Zorana Milanovića, koji je 2014. godine osmislio i u djelo proveo nakaradni zakon koji liječnike teško diskriminira i u potpunosti nas isključuje iz socijalnog dijaloga s Vladom Republike Hrvatske.

Hrvatski liječnici, osim što puno rade i često dežuraju, jednako tako često su dežurni krivci za sve zdravstvene frustracije naših ljudi. „Bacit ću bombu na Rebro i zaklat ću doktora“ jasno je izrečena prijetnja očajnog D.D.-a (44), oca teško bolesne četrnaestogodišnjakinje, upućena službenici u Uredu predsjednice Republike Hrvatske. Te očajničke, ali i bezobzirne riječi kratkotrajno su D.D.-a smjestile u istražni zatvor, novinarima su dale materijala za par dana izvještavanja, a predsjednicu Republike su potakle na žurni posjet bolesnoj djevojčici.

Kad se pribrao i došao sebi, D.D. je svoj postupak nazvao nepromišljenom i očajnom reakcijom uvjetovanom zdravstvenim stanjem kćeri koja je prošla desetak složenih operacija i kojoj je po njegovom mišljenju nužna operacija u Cincinnatiju u Sjedinjenim Američkim Državama kod doktora Eugenea Minevicha. Kako operacije u Americi, za razliku od onih u Hrvatskoj, nisu jeftine i svakome dostupne, D.D. je odlučio zamoliti predsjednicu za pomoć u zatvaranju nužne financijske konstrukcije. S obzirom na to da njegova želja nije ispunjena, silno se uznemirio, potpuno izgubio i ekspre-

sno pronašao metu za iskaljivanje svojih frustracija, nemoći i nezadovoljstva. Izabrao je najveću i vjerojatno najbolju pedijatrijsku kliniku u državi i liječnika koji u njoj radi.

Teško je racionalno objasniti zašto nezadovoljan otac prijeti instituciji i čovjeku koji godinama skrbi o njegovom djetetu. Zašto baš u njima vidi uzrok problema, koji je spreman čak i fizički na najokrutniji način „razriješiti“. Činjenica je da D.D. u svom rastrojstvu nije zaprijetio bacanjem bombe na primjer na Banske dvore u kojim stoluje Vlada RH ili na zagrebački Ksaver na kojem je sjedište Ministarstva zdravstva. Kao metu nije odabrao ni Direkciju Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (HZZO-a) u Margaretskoj ulici. Rastrojeni otac zaprijetio je ubojstvom čovjeka za kojeg zna da pomaže njegovom djetetu, a nije se u svojoj sumanutosti sjetio ljudi koji kroje zdravstvenu politiku, određuju prioritete i raspoređuju proračun hrvatskog zdravstva te time zapravo određuju sudbinu bolesnim ljudima.

Naravno da ne mislim kako se smije ikome prijetiti, ali ostaje pitanje zašto

se liječnike doživljava krivcima za sva ograničenja hrvatskog zdravstva. Možda je to posljedica indoktrinacije nebulozama kojima se sustavno, kontinuirano truje javni prostor? Tako smo nedavno iz pera, navodno ugledne, kolumnistice *Novog lista* mogli zaključiti da su liječnici nepristojni i socijalno neosjetljivi ljudi, „čija je djelatnost momentano u gubicima višim od osam milijardi kuna“, odgovorni što se „javnim sredstvima financirano zdravstvo davi u strahobalnim dugovima, a razina usluga srozava do te mjere da se novac za liječenje djece oboljele od raznih smrtonosnih bolesti mora očajnički skupljati od stanovništva u humanitarnim akcijama“. Više nego sjajan poticaj rastrojenom čovjeku da pri izboru mete nema previše dvojbi. Jer, valjda da doktori nisu takvi, D.D.-ovo bi dijete bez problema moglo do Cincinnatija i dr. Minevicha.

S ljudske strane potpuno je razumljiva želja svakog čovjeka da sebi i svome bližnjemu, a posebno svome djetetu osigura najbolju moguću zdravstvenu skrb. No, jednako je nerazumljiv stav velikog broja ljudi u Hrvatskoj da bismo po pitanju zdravstva trebali imati neogra-

ničena prava, dostupnu najbolju moguću svjetsku medicinu i sve najnovije lijekove, a da pri tome minimalno ili po mogućnosti ništa ne ulažemo u zdravstveni sustav.

Osim gotovo svakodnevnog verbalnog nasilja i pokojeg fizičkog napada, liječnici u Hrvatskoj su već niz godina izloženi posebnom obliku kontinuiranog nasilja – institucionaliziranom pravnom nasilju. Ono se očituje u grubom kršenju zakona, pravilnika, ugovora i temeljnih civilizacijskih dosega društveno odgovornog i uljuđenog ponašanja. Na štetu liječnika, pod okriljem države i vlasti, kršili su se i krše se: Zakon o radu, Kolektivni ugovor za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja, Europska direktiva o organizaciji radnog vremena, Pravilnik o specijalističkom usavršavanju doktora medicine. Krivo su nam obračunavani godišnji odmori, a još uvijek nam se krivo obračunava vrijednost prekovremenog rada.

Vrhunac pravnog nasilja nad liječnicima u Hrvatskoj predstavlja **Zakon o reprezentativnosti udruga poslodavaca i sindikata**. Među liječnicima kolokvijalno nazvan „Mirandov zakon“ prema prof. dr. sc. Mirandu Mrsiću, bivšem ministru rada i mirovinskog sustava u vladi Zorana Milanovića, koji je 2014. godine osmislio i u djelo proveo nakaradni zakon koji liječnike teško diskriminira i u potpunosti nas isključuje iz socijalnog dijaloga s Vladom Republike Hrvatske. Taj Mrsićev svojevrstni pravni labirint, kojim su liječnici postali taoci milosti i dobre volje sindikata koji godinama ugrožavajući prava liječnika ostvaruju vlastite interese, već je gotovo pune četiri godine nerješiva posebnost hrvatskog zakonodavstva. Takav društveni apsurd i nebuloza nepoznata je u uljuđenim europskim demokratskim društvima.

Kao što je teško racionalno objasniti zašto nezadovoljan otac prijeti klanjem čovjeka koji godinama skrbi o njegovom djetetu, jednako je teško shvatiti zašto je Mirando Mrsić zakonski „zaklao“ svoje kolege i pretvorio nas u ovisne građane drugog reda.

Prijetnja klanjem, kao izraz očajnog pojedinca, i zakonodavno „klanje“ kao pokazatelj kontinuirane državne politike prema liječnicima, vjerno oslikavaju trenutnu društvenu poziciju liječnika u Hrvatskoj. Stoga, ne čudi što je u zadnje četiri godine 570 hrvatskih liječnika bespovratno otišlo profesionalno se realizirati i živjeti izvan Hrvatske.

Doc.dr. sc. **TRPIMIR GOLUŽA**
Predsjednik Hrvatske liječničke komore

